

СТРУЧНО-МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА ЗА УНУТРАШЊУ КОНТРОЛУ ИНСПЕКЦИЈЕ

фебруар 2018. године

*This project is financially supported by The Royal Norwegian Embassy in Belgrade
Realizaciju projekta finansijski je podržala ambasada Kraljevine Norveške u Beogradu*
www.norveska.org.rs

САДРЖАЈ

1. Појам и обележја	3
2. Послови унутрашње контроле инспекције.....	9
3. Праћење и надгледање стања у области унутрашње контроле, анализа ризика, планирање унутрашње контроле и превентивно деловање	11
4. Представке и притужбе.....	17
5. Овлашћења и дужности овлашћених службених лица унутрашње контроле у поступку унутрашње контроле и казним поступцима. Доказивање	19
6. Дисциплински поступак.....	38
7. Примена Закона о заштити података о личности и Закона о тајности података	41
8. Модел контролне листеза проверу спровођења Закона о инспекцијском надзору	42

1. Појам и обележја

Закон о инспекцијском надзору („Службени гласник РС“, број 36/15) у члану 54. прописује да се, ради обезбеђења и контроле законитости у вршењу послова инспекцијског надзора, укључујући поверене послове инспекцијског надзора, у оквиру министарства може образовати унутрашња организациона јединица или овластити одређени државни службеници за вршење послова унутрашње контроле инспекције. На нивоу аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, надлежни орган може образовати унутрашњу контролу инспекције из своје изворне надлежности.

Унутрашња контрола инспекције сматра се и као један од других облика унутрашњег надзора уређених посебним законом, у складу са чланом 45. став 2. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, број 79/05, 101/07, 95/10 и 99/14), којим је прописано да се унутрашњи надзор састоји од три врсте надзора: 1) надзора над радом, 2) инспекцијског надзора преко управне инспекције и 3) других облика надзора уређених посебним законом. Унутрашња контрола инспекције би, према томе, спадала у други облик надзора уређен Законом о инспекцијском надзору, као посебним законом у односу на Закон о државној управи.

Унутрашња контрола инспекције поступа на основу представки физичких и правних лица, поводом писаних обраћања инспектора и службеника овлашћених за вршење инспекцијског надзора и по сопственој иницијативи, односно на основу прикупљених обавештења и других сазнања. Инспектори и службеници овлашћени за вршење инспекцијског надзора који се писано обрате унутрашњој контроли инспекције имају право на заштиту у складу са Законом о заштити узбуњивача („Службени гласник РС“, број 128/14). Извештај о раду унутрашње контроле инспекције доставља се министру надлежном за

*This project is financially supported by The Royal Norwegian Embassy in Belgrade
Realizaciju projekta finansijski je podržala ambasada Kraljevine Norveške u Beogradu*
www.norveska.org.rs

одговарајућу област инспекцијског надзора и Координационој комисији, најмање два пута годишње, као и на њихов захтев.

Члан 54. у ст. 5. и 6. Закона о инспекцијском надзору предвиђено је да облике и начин вршења унутрашње контроле инспекције ближе прописује министар надлежан за одговарајућу област инспекцијског надзора, а облике и начин вршења унутрашње контроле инспекције из изворне надлежности аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе ближе прописује надлежни орган аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе. Један број правилника којима се уређује унутрашња контрола инспекције је донет, а неопходно је да сви правилници којима се уређује ова област буду донети и да сва министарства/инспекције образују унутрашњу контролу.

Послове инспекцијског надзора надлежна инспекција врши преко инспектора. Чланом 48. Закона о инспекцијском надзору прописано је право и могућност руководиоца инспекције да овласти службеника који није инспектор, ради предузимања радњи у инспекцијском надзору, односно вршења инспекцијског надзора са свим овлашћењима и обавезама инспектора, под условима прописаним тим чланом. Службеници унутрашње контроле овлашћени су да врше унутрашњу контролу над службеним лицима инспекције, како према инспекторима, тако и према лицима овлашћеним за вршење инспекцијског надзора. Следствено, давање овлашћења службенику који није инспектор у складу са чланом 48. Закона о инспекцијском надзору изједначава га са инспектором у смислу повиновања закону, подзаконским прописима који уређују област инспекцијског надзора и кодексу понашања и етике инспектора, те подлегања унутрашњој контроли инспекције.

Циљ деловања унутрашње контроле инспекције је остварење законитости и савесности у спровођењу закона којим се уређује инспекцијски надзор и посебних закона којима се уређује инспекцијски надзор у појединим

областима, као и других закона који се примењују у инспекцијском надзору, односно поступању инспекције (закони којима се уређују општи управни поступак и прекршаји, посебни закони којима се уређује инспекцијски надзор- посебно тзв. основни закони, попут: Закона о трговини, Закона о раду, Закона о санитарном надзору, Закона о пореском поступку и пореској администрацији др). На тај начин подиже се квалитет инспекцијског рада и остварује облик надзора и контроле унутар самог органа, који је сличан управном инспекцијском надзору, а који врши Управни инспекторат, као други орган.

Закон о инспекцијском надзору сходно (аналогно, по сличности) се примењује у вршењу унутрашње контроле инспекције, у складу са природом и сврхом ове врсте надзора, односно контроле сличне инспекцијском надзору, која обухвата превентивно деловање и у којој се испитује законитост, савесност и етичност рада и поступања службених лица инспекције, и, у зависности од налаза контроле, изричу и иницирају одговарајуће мере и правни поступци. Наиме, Закон о инспекцијском надзору у члану 2. став 2. предвиђа да се инспекцијском надзору уподобљавају други облици надзора и контроле чијим вршењем се испитује примена закона и других прописа непосредним увидом у пословање и поступање надзираног субјекта, које врше органи државне управе, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе и други субјекти са јавним овлашћењима. Исти закон у члану 4. став 8. уређује да се овај закон сходно примењује када органи државне управе, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе и други субјекти са јавним овлашћењима врше друге облике надзора и контроле у смислу члана 2. став 2. овог закона. Правна правила инспекцијског надзора и управног поступка сходно се примењују и у поступању унутрашње контроле инспекције. На тај начин уједначавају се правила, права и обавезе и правни положај учесника и онемогућава се стварање правних празнина у поступању унутрашње

контроле. Закон о инспекцијском надзору у члану 4. став 2. прописује да у поступку вршења инспекцијског надзора инспектор, односно други овлашћени службеник поступа, поред осталог, сагласно начелима и правилима поступка којима је уређен општи управни поступак. Закон о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16) у члану 3. одређује управни поступак као скуп правила која органи примењују када поступају у управним стварима и прописује да се примењује на поступање у свим управним стварима, с тим да поједина питања управног поступка могу посебним законом да се уреде само ако је то у појединим управним областима неопходно, ако је то у сагласности са основним начелима одређеним овим законом и не смањује ниво заштите права и правних интереса странака зајемчених овим законом. Закон о општем управном поступку предвиђа и управни поступак који се покреће по службеној дужности, а није у интересу странке, у коме се препознаје поступак унутрашње контроле. Такође, сагласно члану 140. став 4. Закона о државним службеницима („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 81/05 - исправка, 83/05 - исправка, 64/07, 67/07 - исправка, 116/08, 104/09 и 99/14), при одлучивању о правима и дужностима државног службеника примењује се закон којим се уређује општи управни поступак (изузев код одлучивања о одговорности за штету). И Закон о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе прописује да се акт којим се одлучује о правима, обавезама и одговорностима службеника из радног односа доноси у форми решења, сагласно закону којим се уређује општи управни поступак, и има карактер управног акта, ако овим законом није друкчије одређено. Следствено, и са те стране постоји упориште за примену Закона о општем управном поступку и у односима унутрашње контроле.

У поступку унутрашње контроле проверава се: законитост и ажурност поступања у управним предметима и радњама у вршењу канцеларијског и теренског инспекцијског надзора, придржавање прописаних упутстава,

односно процедура, обављање осталих послова радног места и утврђених радних циљева, савесност извршавања дужности из радног односа, однос према странкама, непосредном руководиоцу, као и према другим лицима запосленим у сектору, и усаглашеност поступања са етичким кодексом. Унутрашња контрола даје и претходно мишљење на захтеве за покретање прекршајног поступка и предлоге за закључење споразума о признању прекршаја, како би у свему били сагласни закону и другим општим актима.

Унутрашња контрола инспекције представља и механизам за превенцију (спречавање) и сузбијање корупције унутар инспекција (антикорупциони механизам), кроз спречавање и отклањање услова за појаву корупције и других видова противправног и несавесног обављања службених дужности службених лица инспекције.

У спровођењу унутрашње контроле инспекције, којом се проверава законитост и савесност поступања службених лица инспекције, нужно је да овлашћена службена лица унутрашње контроле уваже и не наруше самосталност у раду инспектора и других службених лица инспекције. Наиме, чланом 49. Закона о инспекцијском надзору прописано је да је

инспектор самосталан у раду у границама овлашћења утврђених законом и другим прописима за свој рад лично је одговоран, а чланом 12. став 2. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16) прописано је да овлашћено службено лице самостално утврђује чињеничност његовог основног предмета применом закона и друге прописане управне ствар. Унутрашња контрола, тако, не би могла наредити како треба решити конкретну управну инспекцијску ствар и тиме задрети у самосталност инспектора у одлучивању. Начело самосталности, с друге стране, у складу са наведеним законским основом, важи и у односу на рад овлашћеног службеног лица унутрашње контроле.

Унутрашња контрола проверава законитост и савесност рада, истовремено уважавајући и не нарушавајући

самосталност у раду инспектора и других службених лица инспекције. У законитост поступања, коју унутрашња контрола проверава, спада и обавеза инспекције једнако поступа у истим или битно сличним ситуацијама према свим надзираним субјектима, будући да надзирани субјекти имају једнака права и обавезе у инспекцијском надзору (члан 20. став 1. Закона о инспекцијском надзору), односно старање да се поступа уједначено у истим или сличним инспекцијским, односно управним стварима (члан 37. став 5. Закона о инспекцијском надзору и члан 5. став 3. и члан 140. став 4. Закона о општем управном поступку). У проверу законитости, такође, спада и провера да ли службена лица инспекције поступају на основу закона, али и других прописа и општих аката, у складу са чланом 5. став 1. Закона о општем управном поступку.

Сматрамо да, иако на облик и начин вршења унутрашње контроле утичу особености конкретне управне области у којој се врши посао инспекцијског надзора (попут: броја и учесталости надзора, броја надзираних субјеката, трајања поступка надзора, сложености извођења доказа, карактеристика управних мера које се изричу надзираном субјекту, извршење решења, могућности злоупотреба и др.), поступак унутрашње контроле инспекције у основи има јединствен циљ, ток и методологију рада.

Како би се пружила стручна и методолошка усмерења за рад унутрашње контроле инспекције и уједначавала пракса у овој области, припремљена су ова стручно-методолошка објашњења. Она се односе на послове унутрашње контроле инспекције, обухватајући посебно праћење и надгледање стања у области унутрашње контроле, анализу ризика, превентивно деловање и планирање унутрашње контроле, поступање по представкама и притужбама, овлашћења и дужности овлашћених службених лица унутрашње контроле у поступку унутрашње контроле и казним поступцима, доказивање, дисциплински поступак, примену Закона о заштити података о личности и Закона о

тајности података и друге послове и питања од значаја за унутрашњу контролу инспекције.

2. Послови унутрашње контроле инспекције

Послови унутрашње контроле и радње које предузима обухватају:

- праћење и надгледање стања у области инспекцијског надзора, чија законитост се контролише, са анализом расположивих података;
- проверу законитости у спровођењу Закона о инспекцијском надзору и посебних закона којим се уређује инспекцијски надзор у одређеним областима, као и других закона који се примењују у инспекцијском надзору и поступању инспекције;
- учешће у анализи ризика од корупције, у сарадњи са Агенцијом за борбу против корупције, укључујући учешће у припреми планова интегритета и израду профила ризика од корупције;
- припрему планова унутрашње контроле на основу анализе ризика: годишњи и оперативни планови;
- превентивно-саветодавно деловање - давање мишљења, савета и препорука за законито и етичко поступање и понашање, истицање позитивних примера у раду службених лица инспекције, указивање на могућност појаве незаконитог и несавесног рада, предузимање радњи на спречавању и откривању услова за појаву противправног и несавесног обављања инспекцијског надзора и радних дужности, спровођење самопроцене унутар инспекције и евалуација налаза;
- одржавање обука и других облика информисања и стручног усавршавања, као и подизање свести на тему законитог поступања, етике и интегритета,

професионалних стандарда и превенције незаконитог и несавесног поступања;

- вршење редовних (планираних) и ванредних (непланираних) контрола; пријем, обраду, анализу и покретање ванредне унутрашње контроле поводом представки физичких и правних лица, писаних обраћања инспектора и службеника овлашћених за вршење инспекцијског надзора, других органа (МУП, јавно тужилаштво, Агенција за борбу против корупције и др.) и по сопственој иницијативи, односно на основу прикупљених обавештења и других сазнања;
- издавање налога за контролу и друге процесне и оперативне радње и мере које се предузимају у склопу унутрашње контроле; методе и технике спровођења контроле, прикупљање и обраду/анализу података/информација, доказивање - извођење доказа (изјаве, сведоци, увиђај, исправе и др.) и обезбеђење доказа, коришћење контролних листа, сачињавање и чување записника и других аката о контроли;
- предузимање превентивних и корективних мера: спречавање и отклањање незаконитости и несавесности у раду инспектора и других службених лица инспекције, упућивање писаних упозорења и указивања, и праћење поступања по њима;
- иницирање покретања одговарајућих поступака за утврђивање одговорности инспектора и других службених лица инспекције – дисциплински, прекршајни и кривични поступак, комуникацију и сарадњу са јавним тужиоцем, укључујући и поступање у предистражном поступку;
- вођење и чување евиденција о унутрашњим контролима, налазима тих контрола и предузетим, односно иницираним мерама;

- давање мишљења на наводе притужби на рад инспектора, односно службених лица инспекције [притужбу на рад инспектора, односно службеног лица инспекције разматра и одлуку о њој доноси непосредни руководиоца службеног лица на које се притужба односи];
- примену Закона о заштити података о личности („Службени гласник РС“, бр. 97/08, 104/09 - др. закон, 68/12 - УС и 107/12) и Закона о тајности података („Службени гласник РС“, број 104/09);
- сарадњу са другим државним органима, органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, међународним, невладиним и другим организацијама;
- друге послове из делокруга унутрашње контроле.

3. Праћење и надгледање стања у области унутрашње контроле, анализа ризика, планирање унутрашње контроле и превентивно деловање

Праћење стања је један од послова државне управе утврђених Законом о државној управи („Службени гласник РС“, број 79/05, 101/07, 95/10 и 99/14). Чланом 13.тог закона прописано је да органи државне управе прате и утврђују стање у областима из свога делокруга, проучавају последице утврђеног стања и, зависно од надлежности, или сами предузимају мере или предлажу Влади доношење прописа и предузимање мера на које је овлашћена.

Члан 8.ст. 1. и 2. Закона о инспекцијском надзору прописује да инспекција прикупља податке и прати и анализира стање у области инспекцијског надзора која је у њеном делокругу. Ти послови укључују прикупљање и анализу података добијених помоћу контролних листи, вођењем анкета и истраживања јавног мњења и другим непосредним прикупљањем података, података

прибављених од државних органа, органа аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе и других ималаца јавних овлашћења, статистичких и других података, прикупљање и анализу инспекцијске, управне, судске и пословне праксе из одговарајуће области инспекцијског надзора, и друге сродне послове. На основу утврђеног стања и процене ризика инспекција припрема план инспекцијског надзора, иницира доношење, измене и допуне закона и других прописа, уједначава и објављује инспекцијску праксу, предузима превентивне активности и предлаже органима државне управе, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе и другим носиоцима јавних овлашћења предузимање активности и мера на које су овлашћени.

Унутрашња контрола прати и надгледа стања у области инспекцијског надзорааналитичким сагледавањем, упоређивањем и повезивањем података и информација унутрашње контроле, стручних служби и других органа и организација. Унутрашња контрола инспекције утврђује стање у области у свом делокругу, проучава узроке и последице утврђеног стања и у извештају о раду предлаже надлежном предузимање мера и доношење одговарајућих прописа, тесамостално предузима мере у оквиру својих овлашћења.

У сарадњи са Агенцијом за борбу против корупције, у складу са Законом о Агенцији за борбу против корупције („Службени гласник РС“, бр. 97/08, 53/10, 66/11 - УС, 67/13 - УС, 112/13 - аутентично тумачење и 8/15 - УС), унутрашња контрола инспекција узима учешће у припреми анализу ризика од корупције, учествује у припреми планова интегритета, као и изради профила ризика од корупције, и може да спроводи самопроцену интегритета инспектора и других службених лица инспекције и евалуацију самопроцене.

Закон о инспекцијском надзору у члану 9. уређује процену ризика, као део процеса анализе ризика, који обухвата и управљање ризиком и обавештавање о ризику.

Ризик, према степену, може бити незнатан, низак, средњи, висок и критичан, при чему инспекција није дужна да врши инспекцијски надзор када је процењени ризик незнатан. Ризик се процењује у току припреме плана инспекцијског надзора и пре и у току инспекцијског надзора. Када се у току реализације годишњег плана инспекцијског надзора промене околности на основу којих је процењен ризик и сачињен план, инспекција усклађује процену ризика и план инспекцијског надзора са новонасталим околностима. Процена ризика у току припреме плана инспекцијског надзора врши се тако што инспекција у праћењу и анализи стања у области инспекцијског надзора која је у њеном делокругу идентификује ризике по законом и другим прописом заштићена добра, права и интересе, који могу настати из пословања или поступања надзираног субјекта и, према одговарајућим критеријумима, процењује тежину штетних последица и вероватноћу њиховог настанка, тако да се добије процењени степен ризика. Тежина штетних последица процењује се полазећи од: 1) природе штетних последица, која произлази из врсте делатности или активности надзираног субјекта, односно карактеристика робе или производа кога надзирани субјекат ставља у промет или услуга које надзирани субјекат пружа, или радњи које предузима, односно овлашћења која врши у склопу свог пословања или поступања, а у односу на законом и другим прописом заштићена добра, права и интересе, и 2) обима штетних последица, пре свега круга лица који користе робу, производ или услуге, односно круга лица која остварују одређена права у надзираном субјекту или у вези са надзираним субјектом, односно опсега законом и другим прописом заштићених добара, права и интереса на које се односи делатност или активност надзираног субјекта или на које она утиче. Вероватноћа настанка штетних последица процењује се полазећи нарочито од претходног пословања и поступања надзираног субјекта, укључујући последње

*This project is financially supported by The Royal Norwegian Embassy in Belgrade
Realizaciju projekta finansijski je podržala ambasada Kraljevine Norveške u Beogradu*
www.norveska.org.rs

утврђено стање законитости и безбедности његовог пословања и поступања. Вероватноћа настанка штетних последица процењује се полазећи и од: стандарда и правила добре праксе које надзирани субјекат примењује; система управљања и унутрашњег надзора над законитошћу, правилношћу и безбедношћу пословања и поступања код надзираног субјекта, узимајући у обзир политику управљања ризицима и различите облике унутрашњег надзора код надзираног субјекта, као и ревизију финансијских извештаја надзираног субјекта; стања у области у којој се његова делатност или активност врши и предвиђања будућих кретања у њој; унутрашњих и спољних стручних, техничких, технолошких и финансијских капацитета надзираног субјекта.

У склопу анализе, односно процене ризика, коју врши унутрашња контрола инспекције, сходно ће се применити критеријуми процене ризика из инспекцијског надзора. Процена ризика од стране унутрашње контроле инспекције врши се у зависности од радног места чија ризичност се процењује и овлашћења која инспектор, односно службено лице инспекције има, а из чијих својстава произлази природа незаконите, односно неправилне и несавесне (штетне) радње, односно непредузимања радње на коју је службено лице инспекције овлашћено и/или коју је дужно да предузме. У том смислу, посебан значај има установљавање високоризичних радних места, посебно изложених ризику незаконитог и несавесног поступања и корупције, као нарочито осетљивих на такав ризик. Утврђује се, даље, круг лица на које се незаконита радња односи, односно на које утиче. При оцени вероватноће у обзир се узима претходно поступање и понашање контролисаног субјекта: да ли је раније био под унутрашњом контролом, посебно ванредном контролом, или сличном провером; да ли су на његов рад подношене представке и притужбе, и који је исход притужбеног поступка; да ли му је налагано да исправи учињене незаконитости и несавесности; да ли је добровољно поступао

по тим налозима; да ли је покретан дисциплински поступак и, ако јесте, који је исход дисциплинског поступка; да ли је покретан прекршајни поступак и, ако јесте, који је исход тог поступка; да ли је постојала сумња на извршење кривичног дела и да ли је поднета кривична пријава, да ли је покренут кривични поступак и, ако јесте, који је исход тог поступка, да ли су му изрицане санкције и мере кривичне и друге казнене природе и, ако јесу, које, као и други подаци и основане претпоставке, који су битни за процену вероватноће остварења ризика које процењује унутрашња контрола.

Поред процене ризика у склопу припреме плана контроле, ризици се процењују и у односу на потребу спровођења ванредне контроле. Налазимо да би се процена ризика у оквиру ванредне контроле вршила на основу критеријума за процену ризика за редовну контролу и оцене: колико је опасност конкретна и колика је јачина угрожавања или повреде заштићеног добра – законитог, савесног и етички исправног рада; шта контролисани субјекат чини да спречи настанак конкретне штете или да је отклони или умањи; да ли је способан да то уради, односно у којој мери то чини и може; да ли постоји правно и фактички довољан ниво сумње да је учињена повреда радне дужности или да је извршен прекршај или кривично дело; која је тежина дела у питању и колико износи запређена казна. Притом, могућа је и непосредна (тзв. аутоматска) процена ризика, када би, на пример, основ сумње да је контролисани субјекат - учинилац кривичног дела (нпр. Несавестан рад у служби из члана 361. Кривичног законика), непосредно повлачио висок или критичан ризик, са неодложним поступањем, без упуштања у даљу процену ризика.

Сходном применом степеновања ризика из инспекцијског надзора, процењени степен усаглашености са поступања контролисаног субјекта са законом, другим прописом и етичким кодексом имао би пет нивоа, и то: 1) нарочито висок; 2) висок; 3) задовољавајући; 4) низак; 5) незадовољавајући.

Унутрашња контрола инспекције, пратећи стање у делокругу инспекције коју контролише, учествује у изради плана интегритета министарства, односно органа у чијој је организационој структури, те предлаже мере правне и практичне природе којим се спречавају и отклањањају могућности за настанак и развој корупције. Уједно, унутрашња контрола инспекције указује на могућности појаве незаконитог и несавесног рада службених лица инспекције. Унутрашња контрола, у оквиру превентивног деловања, прикупља податке и о уоченим незаконитостима и несавесним поступањима, указујући на узроке који доводе до незаконитог и/или несавесног поступања и потребу предузимања мера којима се отклања вероватноћа њиховог понављања.

Попут плана инспекцијског надзора, заснованог на утврђеном стању у области инспекцијског надзора и процени ризика, унутрашња контрола инспекције сачињава план унутрашње контроле, који доноси министар надлежан за област инспекцијског надзора која је у питању или руководилац сектора у чијем делокругу су послови инспекцијског надзора, а зависно од организационог положаја унутрашње контроле инспекције. Унутрашња контрола сачињава стратешки (вишегодишњи) и годишњи план унутрашње контроле, а годишњи план унутрашње контроле спроводи се кроз оперативне планове унутрашње контроле. План унутрашње контроле заснива се утврђеном стању у области и процењеним ризицима. Планирају се редовне унутрашње контроле, као и очекивани обим ванредних (непланираних) контрола у периоду у коме ће се вршити планиране (редовне) унутрашње контроле, са одговарајућим образложењима.

Унутрашња контрола инспекције даје савете и препоруке за законито и етичко поступање и истиче и промовише позитивне примере у раду службених лица инспекције. У интересу подизања и одржања интегритета инспекције, унутрашња контрола предузима радње на

спречавању и откривању услова за појаву противправног и несавесног обављања инспекцијског надзора и вршења радних дужности, те одржава обуке и друге облике информисања и стручног усавршавања и својим поступањем подиже свест о темама законитог и савесног поступања, етике и интегритета, професионалних стандарда и превенције корупције, ради примарне превенције. Унутрашња контрола је овлашћена да предузима превентивне контроле и друге превентивне акције и мере.

4. Представке и притужбе

Чланом 54.став 3. Закона о инспекцијском надзору прописано је да унутрашња контрола инспекције поступа на основу представки физичких и правних лица, поводом писаних обраћања инспектора и службеника овлашћених за вршење инспекцијског надзора и по сопственој иницијативи, односно на основу прикупљених обавештења и других сазнања (нпр. информације из медија – истраживачко новинарство). Представке је потребно размотрити и раздвојити добронамерне од злонамерних представки, укључујући и оне којима се врши лажно пријављивање, као и према степену тежине и опасности, односно ризика који се односи на повреду закона, другог прописа и правила етике, а који произлази из садржине представке.

Следећи вид провере законитости рада инспекција јесте поступак решавања притужби на рад службених лица. Свако лице има право да поднесе притужбу против руководиоца инспекције, инспектора, односно службеника овлашћеног за вршење инспекцијског надзора, ако сматра да су му њиховом незаконитом или неправилном радњом, односно несавесним радом повређена права или слободе. Према члану 52. Закона о инспекцијском надзору, притужбу поднету против лица овлашћеног за вршење инспекцијског надзора разматра и

одлуку у вези са њом доноси непосредни руководиоца лица на које се притужба односи, односно орган надлежан за вршење надзора над радом инспекције и орган надлежан за његово постављење или орган или тело које је тај орган овластио. Разматрање притужбе окончава се и одлука о притужби доноси се у року од 15 дана од пријема притужбе и потом се доставља подносиоцу. Уколико је, пак, подносилац притужбе незадовољан одлуком о притужби, може, у складу са Законом о општем управном поступку, изјавити жалбу надлежном другостепеном органу, који одлучује по жалбама на решења инспекције, као и овим поводом обратити се Координационој комисији у року од 15 дана, која у вези с тим предузима одговарајуће активности из круга послова које обавља, тако што, ускладу са Пословником о раду Координационе комисије, сачињава извештај изазима став, који се доставља подносиоцу притужбе, руководиоцу инспекције и објављује на интернет страници Координационе комисије. Притужбу на рад инспектора разматра и одлуку о њој доноси непосредни руководиоца инспектора на којег се притужба односи (према терминологији Закона о државним службеницима и Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе: „непосредно претпостављени“), односно орган надлежан за вршење надзора над радом инспекције и орган надлежан за његово постављење или орган или тело које је тај орган овластио.

Лице, односно орган или тело које води притужбени поступак о наводима притужбе прибавља мишљење унутрашње контроле инспекције, која даје ово мишљење у року од три радна дана од дана пријема захтева. Ако непосредни руководиоца из поднете притужбе, проценом ризика и оценом садржине притужбе, оцени да постоји правно и фактички довољан ниво сумње на незаконитости које изискују спровођење унутрашње контроле, затражиће покретање ванредне контроле. Ако притужба садржи наводе

о извршеном кривичном делу за које се гођење предузима по службеној дужности, као и када унутрашња контрола оцени да постоји основ сумње да је учињено кривично дело, односно да је притужени учинилац кривичног дела, унутрашња контрола предлаже руководиоцу инспекције подношење кривичне пријаве или подноси кривичну пријаву надлежном јавном тужиоцу.

5. Овлашћења и дужности овлашћених службених лица унутрашње контроле у поступку унутрашње контроле и казним поступцима. Доказивање

Поступак унутрашње контроле је посебан облик управно-надзорног поступања, које се спроводи сходном применом одредаба Закона о инспекцијском надзору и Закона о општем управном поступку. Овлашћена службена лица унутрашње контроле у вршењу унутрашње контроле инспекције имају, према тумачењу законских одредби и по природи ствари и сврси овог облика контроле, овлашћења и дужности инспектора прописане Законом о инспекцијском надзору и представљају овлашћена службена лица са посебним овлашћењима, обавезама и одговорностима, у складу са Законом о инспекцијском надзору и Законом о општем управном поступку. Не постоји формална обавеза да овлашћена службена лица унутрашње контроле инспекције буду инспектори, јер се ради о сходној, а не о непосредној примени Закона о инспекцијском надзору. Међутим, сврисходно је и пожељно, према природи, смислу и опису послова унутрашње контроле, да ова лица имају инспекторско знање и искуство, да познају поступак инспекцијског надзора и инспекцијску праксу, чиме се стварају услови да квалитетно обављају свој посао.

Овлашћена службена лица унутрашње контроле инспекције имају овлашћења и дужности која су сходна овлашћењима и дужностима инспектора, а контролисана службена лица инспекције имају права и обавезе која су

сходна правима и обавезама надзираних субјеката у инспекцијским надзору („инспекција унутар инспекције“).

За овлашћена службена лица унутрашње контроле потребно је организовати обуке и специјализацију за послове унутрашње контроле. Ово је сагласно члану 50. Закона о инспекцијском надзору, којим се уређују обуке и други облици стручног усавршавања за обављање инспекцијског надзора, који могу да укључују и обуке у сарадњи са правосудним и другим органима, образовним институцијама, стручним и другим организацијама (нпр. обуке у сарадњи са прекршајним судовима, јавним тужилаштвом, Агенцијом за борбу против корупције и др). Обуком и специјализацијом обухватају се регулаторни оквир – закони и други прописи, кодекси и други општи акти, и знања и вештине за обављање послова унутрашње контроле – аналитичка знања и вештине, комуникационе вештине, доношење одлука, превентивне и оперативне мере, методе и технике прикупљање информација и доказа, њихов квалитет и доказна снага, вршење овлашћења и дужности, као и друге области од значаја за ефикасно и делотворно обављање ових послова.

Унутрашња контрола врши се, у складу са природом предмета контроле и потребама утврђивања тачног и потпуног чињеничног стања као теренска контрола – изван службених просторија инспекције, на лицу места, и/или као канцеларијска контрола – у службеним просторијама.

У поступку унутрашње контроле, овлашћена службена лица унутрашње контроле поступају на основу писаног налога за контролу, који издаје руководилац или лице које он овласти. Налогом се одређују: овлашћено службено лице унутрашње контроле које ће спроводити контролу; инспектор, односно службено лице инспекције које се контролише (контролисани субјекат); процењени ризик; облик и врста унутрашње контроле; прецизан и јасан предмет унутрашње контроле; планирано трајање унутрашње контроле; разлози за изостављање обавештења,

ако ти разлози постоје; број налога, време и место издавања, потпис издаваоца налога и печат. Изузетно, налог се може дати и усмено, када је то неопходно ради спречавања и отклањања већих штетних последица и у случају хитне потребе заштите јавног интереса.

Унутрашња контрола инспекције у редовним контролама, сходном применом Закона о инспекцијском надзору, користи контролне листе ради провере законитости поступања инспектора и другог службеног лица инспекције, предузимајући оне радње и провере који се односе на предмет унутрашње контроле из издатог налога. Помоћу контролиних листа утврђује се степен усаглашености поступања контролисаног субјекта са законом, другим прописом и етичким кодексом: 1) нарочито висок; 2) висок; 3) задовољавајући; 4) низак; 5) незадовољавајући. У том смислу, у прилогу овог документа даје се Модел контролне листе за проверу спровођења Закона о инспекцијском надзору. Имајући у виду природу послова унутрашње контроле, у одређеним случајевима корисно је саставити и допунски списак питања од значаја за конкретну контролу, којима се разрађују питања из контролне листе (потпитања), акоја овлашћено службено лице унутрашње контроле намерава да постави контролисаном службеном лицу инспекције.

Чланом 14. став 5. Закона о инспекцијском надзору прописано је да надзирани субјекат може доставити инспекцији извештај о самопровери испуњености захтева из контролне листе и самопроцени ризика, које је спровео сагласно садржини контролне листе и правилима о процени ризика. Уз овај извештај, надзирани субјекат инспекцији прилаже и одговарајућу документацију, односно други материјал (фотографије и др.) којим се поткрепљују налази из извештаја. Сходном применом ових одредаба Закона о инспекцијском надзору, унутрашња контрола инспекције може да организује спровођење самопроцене унутар

инспекције (попуњавање контролних листа/упитника и др.) и вршиевалуацију налаза.

Чланом 15. Закона о инспекцијском надзору прописано је да, пре почетка инспекцијског надзора, инспектор прикупља податке о претходним инспекцијским надзорима над надзираним субјектом и друге податке од значаја за предстојећи надзор, путем информационог система и других база података, као и путем непосредног сазнања и информисања и на други одговарајући начин. Инспектор прибавља по службеној дужности јавне исправе и податке из евиденција, односно регистара које воде надлежни државни органи, органи аутономне покрајине и органи јединица локалне самоуправе и други имаоци јавних овлашћења, који су неопходни за инспекцијски надзор, а ови органи и други имаоци јавних овлашћења су дужни да инспекцији благовремено доставе ове јавне исправе и податке, што је обавеза која је прописана и чл. 9. и 103. Закона о општем управном поступку. Сходном применом члана 15. Закона о инспекцијском надзору на поступак унутрашње контроле инспекције, овлашћено службено лице унутрашње контроле, по службеној дужности, усменим и писменим путем прикупља расположиве податке и информације о контролисаном службеном лицу инспекције пре обављања разговора с њим.

У поступку унутрашње контроле, поступајуће службено лице се стара да се чињенично стање свестрано расправи и расветли, тако што ће водити рачуна и о чињеницама које терете и које иду у прилог контролисаном службеном лицу инспекције.

Овлашћења инспектора ради утврђивања чињеница прописана су чланом 21. Закона о инспекцијском надзору и, сходно томе, према садржини и природи послова које обавља унутрашња контрола, одговарајућа овлашћења примерена сврси и циљу вршења унутрашње контроле има и овлашћено службено лице унутрашње контроле инспекције. Тим чланом

у ставу 1.прописано је да је инспектор овлашћен да ради утврђивања чињеница:

- 1) изврши увид у јавне исправе и податке из регистара и евиденција које воде надлежни државни органи, органи аутономне покрајине и органи јединице локалне самоуправе и други имаоци јавних овлашћења ако су неопходни за инспекцијски надзор, а није могао да их прибави по службеној дужности, и да их копира, у складу са законом;
- 2) изврши увид у личну или другу јавну исправу са фотографијом која је подобна да се идентификују овлашћена лица у надзираном субјекту, друга запослена или радно ангажована лица, физичка лица која су надзирани субјекти, сведоци, службена лица и заинтересована лица, као и физичка лица затечена на месту надзора;
- 3) узима писане и усмене изјаве надзираних субјеката - физичких лица и заступника, односно овлашћених лица у надзираном субјекту - правном лицу и других запослених или радно ангажованих лица, сведока, службених лица и заинтересованих лица, и да их позива да дају изјаве о питањима од значаја за инспекцијски надзор;
- 4) наложи да му се у одређеном року ставе на увид пословне књиге, општи и појединачни акти, евиденције, уговори и друга документација надзираног субјекта од значаја за инспекцијски надзор, а у облику у којем их надзирани субјекат поседује и чува;
- 5) врши увиђај, односно прегледа и проверава локацију, земљиште, објекте, пословни и други нестамбени простор, постројења, уређаје, опрему, прибор, возила и друга наменска превозна средства, друга средства рада, производе, предмете који се стављају у промет, робу у промету и друге предмете којима обавља делатност или врши активност, као и друге предмете од значаја за инспекцијски надзор;

- б) узме потребне узорке ради њиховог испитивања и утврђивања чињеничног стања, у складу са посебним законом и прописима донетим на основу закона;
- 7) фотографише и сними простор у коме се врши инспекцијски надзор и друге ствари које су предмет надзора;
- 8) предузме друге радње ради утврђивања чињеничног стања према овом и посебном закону.

Притом, овлашћено службено лице унутрашње контроле се стара о томе да вршењем својих овлашћења не омета поступак инспекцијског надзора, с обзиром на то да је чланом 21. став 5. Закона о инспекцијском надзору прописано да се инспектор стара о томе да вршењем својих овлашћења не омета редован процес рада, односно обављања делатности и вршења активности надзираног субјекта, а ове одредбе сходно се примењују на поступак унутрашње контроле инспекције.

Закон о општем управном поступку уређује доказивање и доказна средства – исправе, сведоке, вештачење, увиђај и изјаву странке, као и обезбеђење доказа. Прописано је да се чињенице које су од значаја за поступање у управној ствари утврђују доказима, те да доказивање почиње када орган установи које су то чињенице и које су од њих спорне. Не доказују се општепознате чињенице ни чињенице чије постојање закон претпоставља, а дозвољено је доказивати да оне не постоје, ако законом другачије није одређено. У случају оправдане бојазни да неки доказ касније неће моћи да се изведе или да ће његово касније извођење бити отежано, доказ може да се изведе у току поступка или пре покретања поступка (обезбеђење доказа), што се сходно примењује и у поступку унутрашње контроле инспекције.

Чланом 24. став 1. Закона о инспекцијском надзору прописано је да инспектор у поступку инспекцијског надзора привремено одузима документацију, односно њен одговарајући део, ако је посебним законом прописано одузимање ради обезбеђења доказа у поступку који се води

за кривично дело, привредни преступ или прекршај, односно у другом одговарајућем правном поступку, на начин, под условима и у року прописаним тим законом. Инспектор је овлашћен да привремено одузме предмете у поступку инспекцијског надзора ради обезбеђења доказа у овом поступку када постоји оправдана бојазан да се неки доказ неће моћи доцније извести или да ће његово извођење бити отежано, под условом да је природа предмета таква да је за извођење доказа неопходно његово одузимање. Ставом 3. истог члана прописано је да инспектор издаје надзираном субјекту потврду о предмету у поступку инспекцијског надзора, која садржи податке о одузетим предметима.

Овлашћеним службеницима унутрашње контроле инспекције је потребно и у оквиру јединственог информационог система за инспекције е-Инспектор, односно посебним инспекцијским информационим системима доделити одговарајући ниво овлашћења, који им омогућује благовремен и потребан ниво увида у поступање контролисаних службених лица инспекције. На тај начин, омогућава се службеним лицима унутрашње контроле да прибављају одговарајуће податке од значаја за планирање и вршење унутрашње контроле.

Унутрашња контрола инспекције сарађује са руководиоцима у инспекцији, али и контролише њихов рад. Контролисани субјекат, односно његов непосредни руководиоцац је у обавези да овлашћеном службеном лицу унутрашње контроле, поред предмета из вршења инспекцијског надзора, предочи и стави на располагање сву другу документацију, као што су: радни циљеви, налози претпостављеног, евиденције доласка, односно одласка са посла, подаци о располагању средствима, податке из рачунара, односно увид у рачунар субјекта контроле и др.

Овлашћена службена лица унутрашње контроле предузете радње у поступку унутрашње контролеи прикупљена сазнања бележе у записницима о извршеној контроли, при чему записник има својство јавне исправе, као

исправе коју је у прописаном облику издао државни орган у границама своје надлежности и која доказује веродостојност онога што је у њој садржано, осим у делу у коме је стављена примедба на записник.

Доказ представља основ из којег се изводи закључак о истинитости или неистинитости чињеница које се утврђују у правном поступку, а од којих зависи одлука у том поступку. Ради се о чињеницама које су од значаја за примену материјалног или процесног права у одређеном поступку. Доказивање представља активност органа поступка која је усмерена ка утврђивању поменутих чињеница, и одвија се у три фазе: (1) одлучивање који се докази могу извести, односно прихватање извођење доказа који су од утицаја за одлучивање у одређеној правној ствари; (2) извођење доказа; и, (3) оцена доказа. Доказно средство је извор сазнања помоћу којег се утврђују чињенице у поступку. Почевши од прве индиције и првог изведеног доказа, овлашћено службено лице процењује његову веродостојност и усмерава даљи ток поступања и доказивања.

Унутрашња контрола инспекције овлашћена је да оствари увид у инспекцијске предмете и извештаје, обави разговор са подносиоцем представке и инспектором, односно другим службеним лицем инспекције чији је рад предмет представке – одвојено или заједно, сведоцима и другим лицима која могу имати сазнања важна за разматрање притужбе, узме изјаву од контролисаног службеног лица инспекције и других лица и, по потреби, суочи их, у случају различитих, односно супротстављених исказа о одређеним чињеницама. О овим радњама у поступку саставља се записник. Унутрашња контрола овлашћена је, такође, и да затражи информације и мишљења стручних служби о питањима која су предмет контроле. Међу методе и технике провере улазе: посматрање обављања инспекцијског надзора, односно предузимања радњи у поступку инспекцијског надзора; увиђај лица места након извршеног инспекцијског надзора и разговор са надзираним субјектом;

преглед, односно непосредни увид у предмете, односно записнике, контролне листе, решења, изречене мере и друге акте поступка; провера праћења извршења изречених мера, као и друге примерене методе и технике провере законитог исавесног поступања инспектора и других службених лица инспекције.

У циљу сагледавања и утврђивања свих битних чињеница из предмета контроле, овлашћено службено лице унутрашње контроле може узети изјаву од контролисаног субјекта, његовог непосредног руководиоца, као и од лица запослених у организационој јединици у којој је субјект контроле радно ангажован, а у оправданим случајевима и од других лица. Посебне тешкоће у поступку унутрашње контроле ствара прикупљање доказа о случајевима корупције, будући да између инспектора као колега у том погледу постоји солидарност (што је, уосталом, случај и код других професија), када се ради о облицима неформалне заштите од казненог гоњења или других правних последица. Поред тога, постоји и (оправдан) страх од казне, па и од својеврсне неформалне одмазде, мобинга, изопштавања и изазивања неког вида скандала. Ни надзирани субјекти нису мотивисани да пријаве случај корупције, јер коруптивним радњама успевају неретко да прикрију незаконитости и тиме избегавају могуће казнене санкције (одговорност за прекршај, привредни преступ и кривично дело). Такође, надзирани субјекти коју су посегнули за давањем мита представљају и учиниоце кривичног дела давање мита, па је очигледно да је тешко обезбедити доказе који су потребни за иницирање кривичног поступка. Поред тога, и код њих постоји страх од казне или одмазде. Тако се ствара својеврсан „зид ћутања“. Обавештења о коруптивним радњама и делима и њиховим учиниоцима добијају се на разне начине и повезивањем различитих индиција, околности, услова и чињеница, као и одређених образаца понашања. То може бити на основу спољних манифестација у начину живота, када се испољавају материјални трагови

примања мита; затим, упозорења органа и организација; некада то могу бити јавна поговарања, као и непосредна сазнања службеног лица унутрашње контроле, као и представке (пријаве) и обавештења лица од којих су службена лица инспекције – на директан или индиректан начин – тражила мито, као и лица која су на посредан начин (од других лица, укључујући и даваоце мита) сазнали за коруптивне радње. У том смислу, унутрашња контрола, поред ангажовања грађана и привредника у циљу прикупљања и обезбеђивања доказа и обавештења, која подлежу савесној провери уз проналажење и извођење других доказа, прикупља индиције и доказе и кроз разговор са пријавиоцем који није учествовао у коруптивним радњама, разговор са лицем које је службено лице инспекције покушало да уцени на давање мита, разговор са лицем за које се сумња да је дало мито, разговор са службеним лицем инспекције за које се сумња да је узело мито, разговор са (могућим) сведоцима, предочавање ради препознавања, излазак на лице места и др. Разговоре је добро ваљано осмислити и структурирати, учинити све да се у току разговора сазнају праве чињенице и истина, писано забележити суштинске и кључне ствари из разговора и резимирати налазе и закључке. Овлашћено службено лице треба да прилагоди садржину питања која поставља образовању и култури лица са којим обавља разговор и да успостави такву комуникацију која ће довести до тога да лице одговори на питања, изнесе временски редослед догађаја и изложи битне околности које су му познате.

Према томе, у поступку унутрашње контроле од посебног значаја су индицијални метод, довођење у везу и садејство личних и материјалних доказа и логичко закључивање повезивањем, коришћењем метода елиминације и других метода, свестрана и потпуна, савесна и брижљива оцена сваког доказа посебно и свих доказа заједно, као и резултата и налаза целокупног поступања, како би се донео правилан закључак. Индиције су чињенице

илиоколности које посредно указују на постојање незаконитости, на ближу или даљу везу између незаконитости и одређеног лица и друге битне елементе значајне за поступање у одређеној ствари. Индиција је, заправо, основ сумње (основ подозрења), као скуп чињеница које посредно указују да је учињена одређена незаконитост. Индиције наговештавају истину о незаконитости, поткрепљујући вероватноћу и закључак о томе. Дају важна усмерења за откривање, расветљавање и доказивање незаконитости, стварају мисаоне конструкције, логичке претпоставке и закључке о чињењу или нечињењу, догађају, понашању и лицу. У првом оперативном захвату индиције и трагови, углавном, пружају оперативне информације, а након њихове обраде, могу да прерасту удоказну информацију, као утврђену битну везу међу чињеницама и околностима који су непосредно или посредно утицали на појаву незаконитости. Индиције треба доводити у везу са другим индицијама и доказима, утврђеним и општепознатим чињеницама, и вагати њихову истинитост, уверљивост и поузданост.

Као резултат спроведеног поступка, унутрашња контрола утврђује да ли је поступање службеног лица инспекције исправно и сагласно пропису и етичком кодексу, те као такво заслужује препоруку као добра инспекцијска пракса, или су утврђене незаконитости и несавесности у раду одређене врсте и тежине, када одлучује на који начин ће се незаконитости и/или несавесности исправити и које мере ће се у том циљу применити. Ако, дакле, унутрашња контрола утврди незаконитости и/или несавесности у раду контролисаног службеног лица инспекције, изриче мере за отклањање утврђених незаконитости и/или несавесности и успостављање законитог и савесног поступања.

Унутрашња контрола инспекције је овлашћена и дужна да, када утврди незаконит и несавесан рад: наложи отклањање утврђених незаконитости, односно несавесности у одређеном року, односно предложи предузимање

примерених мера; обавести непосредног руководиоца инспекције о потреби изузећа инспектора у случају постојања чињеница које доводе у сумњу његову непристрасност; предложи доношење одговарајућих аката, методологија за рад и поступање и одржавање обука; предложи спровођење додатних обука; иницира поступак утврђивања дисциплинске одговорности у случају учињене дисциплинске повреде; иницира подношење, односно поднесе кривичну пријаву или захтев за покретање прекршајног поступка; предузме друге мере које су усмерене на унапређење рада, односно отклањање незаконитог и несавесног рада и спречавање понављања уочених пропуста. Контролисани субјекат је у обавези да поступи по изреченој мери овлашћеног службеног лица унутрашње контроле и да извести овлашћено службено лице унутрашње контроле о извршењу изречених мера.

Спровођење поступка унутрашње контроле може, у случају уочених тежих незаконитости, створити основ сумње да је контролисано службено лице инспекције извршило кривично дело. У том случају, овлашћена службена лица унутрашње контроле иницирају кривични поступак. Чланом 42. став 1. Закона о инспекцијском надзору прописано је да ако код надзираног субјекта открије незаконитост која је кажњива према закону или другом пропису, инспектор надлежном правосудном органу подноси кривичну пријаву, пријаву за привредни преступ или захтев за покретање прекршајног поступка, односно издаје прекршајни налог. Чланом 280. став 1. Законика о кривичном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 101/11, 121/12, 32/13, 45/13 и 55/14) прописано је да државни и други органи, правна и физичка лица пријављују кривична дела за која се гони по службеној дужности, о којима су обавештена или за њих сазнају на други начин, под условима предвиђеним законом или другим прописом. Кривична пријава се подноси надлежном јавном тужиоцу. У кривичној пријави наводе се познати идентификациони подаци службеног лица за које се

сумња да је учинилац кривичног дела, чињенични опис радње из које произлази сумња на извршење кривичног дела, начин извршења, забрањене последице и друге релевантне чињенице и околности, са одговарајућим доказима и навођењем трагова извршеног кривичног дела. Чињенично стање изложиће језгровито и концизно, али потпуно, тако да се наведу све битне чињенице и околности, користећи се језиком закона.

Унутрашња контрола инспекције овлашћена је да поднесе захтев за покретање прекршајног поступка службеног лица инспекције, ако је открила прекршај из делокруга унутрашње контроле. Чланом 179. Закона о прекршајима („Службени гласник РС“, бр. 65/13, 13/16 и 98/16 - УС) прописано је да захтев за покретање прекршајног поступка подноси овлашћени орган или оштећени (подносилац захтева) и да су овлашћени органи - органи управе, овлашћени инспектори, јавни тужилац и други органи и организације, које врше јавна овлашћења у чију надлежност спада непосредно извршење или надзор над извршењем прописа у којима су прекршаји предвиђени. Непосредна примена члана 179. Закона о прекршајима и сходна примена члана 42. став 1. Закона о инспекцијском надзору чине овлашћена службена лица унутрашње контроле инспекције, која које врше јавна овлашћења и у чију надлежност спада надзор над извршењем прописа у којима су прекршаји предвиђени, овлашћеним подносиоцима захтева за покретање прекршајног поступка.

Чланом 280. став 3. Законика о кривичном поступку прописано је да ће подносилац кривичне пријаве навести доказе који су му познати и предузеће мере да би се сачували трагови кривичног дела, предмети на којима је или помоћу којих је учињено кривично дело и други докази. Ради обезбеђења и прикупљања доказа из којих проистиче оправдана сумња да је одређено лице учинило кривично дело, као услов да би надлежно јавно тужилаштво поднело оптужни акт (оптужницу или оптужни предлог), унутрашња

контрола инспекције треба да са надлежним јавним тужилаштвом развије процедуру пружања обавештења и достављања доказа, сагласно дужности поступања по захтеву јавног тужиоца прописаном чланом 44. Законика о кривичном поступку. Чланом 44. Законика о кривичном поступку уређена је дужност поступања по захтеву јавног тужиоца. Сви органи који учествују у предистражном поступку дужни су да о свакој радњи предузетој у циљу откривања кривичног дела или проналажења осумњиченог обавесте надлежног јавног тужиоца. Полиција и други државни органи надлежни за откривање кривичних дела дужни су да поступе по сваком захтеву надлежног јавног тужиоца. Ако полиција или други државни орган не поступи по захтеву јавног тужиоца, јавни тужилац ће одмах обавестити старешину који руководи органом, а по потреби може обавестити надлежног министра, Владу или надлежно радно тело Народне скупштине. Ако у року од 24 часа од када је примљено ово обавештење, полиција и други државни орган не поступи по захтеву јавног тужиоца, јавни тужилац може затражити покретање дисциплинског поступка против лица за које сматра да је одговорно за непоступање по његовом захтеву. Чланом 282. Законика о кривичном поступку прописано је да ако јавни тужилац из саме кривичне пријаве не може оценити да ли су вероватни наводи пријаве или ако подаци у пријави не пружају довољно основа да може одлучити да ли ће спровести истрагу или ако је на други начин сазнао да је извршено кривично дело, јавни тужилац може: сам прикупити потребне податке; позивати грађане, под условима из члана 288. ст. 1. до 6. овог законика; поднети захтев државним и другим органима и правним лицима да му пруже потребна обавештења - за непоступање по овом захтеву јавног тужиоца одговорно лице се може новчано казнити до 150.000 динара, а ако и после тога одбије да да потребне податке, може се још једном казнити истом казном.

Унутрашња контрола инспекције, за коју је Законом о инспекцијском надзору прописано да се образује ради обезбеђења и контроле законитости у вршењу послова инспекцијског надзора, чини орган предистражног поступка, као други државни орган надлежан за откривање кривичних дела, у складу са цитираним одредбама чл. 44. и 282. Законика о кривичном поступку, које се и на њу примењују. Тако, јавни тужилац може захтевати од унутрашње контроле инспекције да достави списе предмета и доказе који су изведени у поступку унутрашње контроле, а који могу послужити као доказ и у кривичном поступку, односно у истрази или извођењу истражних радњи пред надлежним јавним тужилаштвом. Поред обавезе иницирања казненог поступка и поступања по захтеву јавног тужиоца, овлашћена службена лица унутрашње контроле могу бити позивани на учешће у поступку пред судом или јавним тужилаштвом ради извођења доказа саслушањем сведока (давања исказа о предмету доказивања).

Унутрашња контрола инспекција прикупља и обезбеђује доказе који се могу извести у прекршајном и кривичном поступку, а у захтеву за покретање прекршајног поступка, односно кривичној пријави, наводе се докази који су познати. Приликом прикупљања обавештења, односно давања података, унутрашња контрола инспекције поступа обазриво, водећи рачуна да се не нашкоди части и угледу лица на које се ови подаци односе. Активност унутрашње контроле, према томе, не престаје чином иницирања пријаве, односно пријављивања дела и његовогучиниоца, јер може да се протегне и на поступање по захтеву јавног тужиоца у предистражном поступку, а и у свакој фази кривичног поступка унутрашња контрола може да помогне надлежним правосудним органима. Целисходно је, у том смислу, да унутрашња контрола инспекције, у циљу успешне сарадње и координације у борби против корупције у области инспекцијског надзора, утврди облике сарадње и канале комуникације са јавним тужилаштвом, као самосталним

државним органом који гони учиниоце кривичних дела и других кажњивих дела.

У кривичном поступку, докази се прикупљају и изводе у складу са одредбама Законика о кривичном поступку, као и на други законом предвиђен начин (члан 82. Законика о кривичном поступку). У прекршајном поступку, докази се прикупљају и изводе у складу са Законом о прекршајима (члан 89. став 1. овог закона). На питања прекршајног поступка која Законом о прекршајима нису изричито уређена, сходно се примењује Законик о кривичном поступку (члан 99. Закона о прекршајима).

Према Закону о прекршајима, окривљени и овлашћени подносилац захтева за покретање прекршајног поступка су странке у поступку, а терет доказивања обележја прекршаја и прекршајне одговорности је на подносиоцу захтева за покретање прекршајног поступка. Суд изводи доказе на предлог странака, а странка је дужна да прибави доказе чије је извођење предложила. Закон о прекршајима, истина, у члану 89. став 5. предвиђа да, изузетно, суд може по службеној дужности прибавити доказе ако окривљени није у стању да то сам учини или је то оправдано из разлога целисходности и ефикасности вођења поступка. У ставу 6. истог члана Закон о прекршајима предвиђа да суд може извести допунске доказе ако оцени да су изведени докази противуречни или нејасни и да је то неопходно да би се предмет доказивања свестрано расправио. Међутим, наведено је изузетак од правила и требало би га управо тако схватити – као изузетак, који се, у складу са законом, уско тумачи, а не као правило које враћа терет доказивања са подносиоца захтева (овде овлашћеног службеног лица унутрашње контроле инспекције), као странке, на прекршајни суд. Интенција Законодавца је била да овај изузетак од правила о терету доказивања служи као изузетни корективни чинилац, како би се предмет свестрано размотрио и утврдила истина ако окривљени није у стању да сам прибави доказе или је то оправдано из разлога

целисходности и ефикасности вођења поступка, а не да суд и даље буде задужен за доказивање и преузме тај терет од странака. Овај изузетак, према нашем мишљењу, значи да суд не треба да предузима доказивање одлучних чињеница, него допунских чињеница, јер се у супротном битно нарушава суштина страначког поступка, који је постављен Законом о прекршајима. Исто се односи и на могућност суда из члана 15. став 4. Законика о кривичном поступку о давању налога странци да предложи допунске доказе или да, изузетно, суд сам одреди да се такви докази изведу, ако оцени да су изведени докази противречни или нејасни и да је то неопходно да би се предмет доказивања свестрано расправио.

Предмет доказивања у казним поступцима су: чињенице које чине обележје кривичног дела или прекршаја, или од којих зависи примена неке друге одредбе казненог закона, и чињенице од којих зависи примена одредаба кривичног поступка, односно прекршајног поступка. У овим поступцима доказују се три врсте чињеница: одлучне чињенице, чињенице – индиције, посредством којих се изводи закључак о одлучним чињеницама и помоћне чињенице, које служе за испитивање утврђених одлучних чињеница или чињеница – индиција. Чланом 16. став 1. Законика о кривичном поступку прописано је да се судске одлуке не могу заснивати на доказима који су, непосредно или посредно, сами по себи или према начину прибављања у супротности са Уставом, овим закоником, другим законом или општеприхваћеним правилима међународног права и потврђеним међународним уговорима, осим у поступку који се води због прибављања таквих доказа. Чланом 84. истог законика прописано је да докази који су прибављени противно члану 16. став 1. овог законика (незаконити докази) не могу бити коришћени у кривичном поступку. Незаконити докази се издвајају из списка, стављају у посебан запечаћени омот и чувају до правноснажног окончања поступка, а након тога се уништавају и о томе се саставља записник, а изузетно,

незаконити докази се чувају до правноснажног окончања судског поступка који се води због прибављања таквих доказа.

Будући да је у казним поступцима терет доказивања оптужбе на тужиоцу - јавном тужиоцу или овлашћеном подносиоцу захтева за подношење прекршајног поступка, обавеза тужиоца је да докаже како постојање чињеница које терете окривљеног, тако и непостојање чињеница које му иду у прилог (уколико је одбрана навела доказе у одбрану). Једно од основних обележја поступака казнене природе је претпоставка невиности. У погледу успеха доказивања чињеница између оптужбе и одбране, постоји битна разлика у последицама, услед примене начела „у случају сумње (поступити) у корист окривљеног“. Чињенице које иду на терет оптуженог сматрају се доказаним када постоји извесност њиховог постојања, па свака сумња у њихово постојање води суд ка закључку да оне не постоје. За чињенице које иду у корист оптуженог, ако суд не може са извесношћу да искључи сумњу у њихово постојање, сматраће да таква чињеница постоји. Уколико је у питању сумња на кривично дело, подаци и сазнања до којих се дошло приликом спровођења унутрашње контроле могу се користити у кривичном поступку само под условом да су спроведени као доказна радња у складу са Закоником о кривичном поступку, уз придржавање законских услова за његову примену. У супротном, ради се о незаконитом доказу у смислу кривичног поступка. Закоником о кривичном поступку прописане су следеће доказне радње: саслушање окривљеног, испитивање сведока, вештачење, увиђај, реконструкција догађаја, исправе, узимање узорака, провера рачуна и сумњивих трансакција, привремено одузимање предмета, претресање и посебне доказне радње. У случају учињеног тежег кривичног дела, Законик о кривичном поступку прописује могућност спровођења посебних доказних радњи. Чланом 161. овог законика прописано је да се посебне доказне радње могу одредити

према лицу за које постоје основи сумње да је учинило кривично дело из члана 162. овог законика, а на други начин се не могу прикупити докази за кривично гоњење или би њихово прикупљање било знатно отежано. Притом, приликом одлучивања о одређивању и трајању посебних доказних радњи, орган кривичног поступка ће посебно ценити да ли би се исти резултат могао постићи на начин којим се мање ограничавају права грађана. Реч је о следећим посебним доказним радњама: тајни надзор комуникације, тајно праћење и снимање, симуловани послови, рачунарско претраживање података, контролисана испорука и прикривени иследник. Примена посебних доказних радњи могућа је, између осталог, када постоје основи сумње да су учињена кривична дела Злоупотреба службеног положаја (члан 359. Кривичног законика), Трговина утицајем (члан 366. Кривичног законика), Примање мита (члан 367. Кривичног законика) и Давање мита (члан 368. Кривичног законика). Између осталог, симуловани послови су уређени чл. 174 – 177. Законика о кривичном поступку. Поред осталог, чланом 174. тачка 2) Законика о кривичном поступку прописано је да, ако су испуњени услови из члана 161. ст. 1. и 2. овог законика, на образложени предлог јавног тужиоца суд може одредити симуловано давање или примање мита. Све посебне доказне радње одређују се образложеном наредбом судије за претходни поступак надлежног суда, а на предлог надлежног јавног тужилаштва. Чланом 176. Законика о кривичном поступку, којим је уређено спровођење симулованих послова, прописано је да наредбу о закључењу симулованих послова извршава, по правилу, овлашћено лице полиције, Безбедносно-информативне агенције или Војно-безбедносне агенције, а ако то захтевају посебне околности случаја и друго овлашћено лице – што би, у случају инспекције, било овлашћено службено лице унутрашње контроле инспекције. О спровођењу симулованих послова сачињавају се дневни извештаји који се заједно са прикупљеним снимцима

достављају судији за претходни поступак и јавном тужиоцу, на њихов захтев. Овлашћено лице које закључује симуловани посао не чини кривично дело ако је радња коју предузима кривичним законом предвиђена као радња кривичног дела. Забрањено је и кажњиво да овлашћено лице подстрекава другог на извршење кривичног дела.

6. Дисциплински поступак

Унутрашња контрола иницира покретање одговарајућих поступака за утврђивање одговорности инспектора и другог службеног лица инспекције: дисциплински, прекршајни и кривични поступак.

Чланом 54. став 1. Закона о инспекцијском надзору прописано је да је сврха образовања унутрашње контроле инспекције у оквиру министарства обезбеђење и контрола законитости у вршењу послова инспекцијског надзора, укључујући поверене послове инспекцијског надзора. Тиме овлашћена службена лица унутрашње контроле инспекције, која се образује у оквиру министарства, имају овлашћења да иницирају покретање дисциплинског поступка против инспектора који је државни службеник и против инспектора који је запослен у аутономној покрајини или јединици локалне самоуправе и врши поврене послове инспекцијског надзора из делокруга министарства које је образовало унутрашњу контролу инспекције.

Закон о државним службеницима уређује теже повреде дужности из радног односа, које повлаче дисциплинску одговорност, у члану 109, а Закон о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС“, број 21/16) у члану 138. Чланом 53. Закона о инспекцијском надзору прописани су додатни случајеви теже повреде радне дужности од стране инспектора и службеника овлашћеног за вршење инспекцијског надзора. Тако, у теже повреде дужности из

радног односа, између осталих, спада: неизвршавање или несавесно, неблаговременно или немарно извршавање послова или налога претпостављеног; незаконит рад или пропуштање радњи за које је државни службеник овлашћен ради спречавања незаконитости или штете; примање поклона у вези с вршењем послова мимо одредаба овог закона, примање услуге или користи за себе или друго лице или коришћење рада у државном органу ради утицања на остваривање сопствених права или права лица повезаних с државним службеником; недолично, насилничко или увредљиво понашање према странкама или сарадницима; ометање странака у остваривању права и интереса пред државним органом; ако у вршењу инспекцијског надзора инспектор не предузме, не предложи или не одреди мере или радње за које је овлашћен; ако у вршењу инспекцијског надзора инспектор не предложи или не покрене поступак утврђен одредбама овог закона, а био је дужан да то учини; ако у вршењу инспекцијског надзора инспектор прекорачи границе свог овлашћења; ако инспектор обавља привредне или друге делатности и послове за себе или другог послодавца из области у којој врши инспекцијски надзор, учествује у раду стручних радних група или тела надзираних субјеката, односно лица која подлежу инспекцијском надзору или ако обавља друге службе, послове и поступке који су у супротности са положајем и улогом инспектора и штете његовој самосталности у вршењу посла.

Чланом 112. Закона о државним службеницима прописано је да дисциплински поступак покреће руководиоцац, на сопствену иницијативу или на предлог лица које је претпостављено државном службенику. Сваки државни службеник који сазна за учињену повреду дужности израдног односа може руководиоцу да поднесе иницијативу за покретање дисциплинског поступка. Такође, чланом 139. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе прописано је да

дисциплински поступак покреће послодавац, на сопствену иницијативу или на предлог лица које је непосредни руководиоца службенику.

Унутрашња контрола инспекције подноси иницијативу за покретање дисциплинског поступка руководиоцу инспектора који је државни службеник, односно послодавцу инспектора који је запослен у аутономној покрајини или јединици локалне самоуправе и врши поврене послове инспекцијског надзора из делокруга министарства које је образовало унутрашњу контролу инспекције, или лицу које је претпостављено инспектору који је државни службеник, односно лицу које је непосредни руководиоца службенику – инспектору који је запослен у аутономној покрајини или јединици локалне самоуправе и врши поврене послове инспекцијског надзора из делокруга министарства које је образовало унутрашњу контролу инспекције, због теже повреде радне дужности, уколико у вршењу контроле из изведених доказа и утврђеног чињеничног стања утврди да за то постоји основ. Унутрашња контрола инспекције ће и да учествује у овом поступку, у коме се одржава усмена расправа и на који се примењују одредбе Закона о општем управном поступку, ако то буде затражено од стране дисциплинске комисије, односно руководиоца/послодавца који води дисциплински поступак.

Чланом 116. став 1. Закона о државним службеницима, односно чланом 147. став 1. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе прописано је да државни службеник, односно службеник против кога је покренут кривични поступак због кривичног дела учињеног на раду или у вези с радом или дисциплински поступак због теже повреде дужности може да се удаљи с рада до окончања кривичног, односно дисциплинског поступка ако би његово присуство на раду штетило интересу државног органа, односно послодавца или ометало вођење дисциплинског поступка. Даљим одредбама ових закона

уређени су овлашћење за удаљење и поступак удаљења са рада.

7. Примена Закона о заштити података о личности и Закона о тајности података

Унутрашња контрола инспекције са нарочитом пажњом води рачуна о правилној примени Закона о заштити података о личности („Службени гласник РС“, бр. 97/08, 104/09 – др. закон, 68/12 – одлука УС и 107/12) и Закона о тајности података („Службени гласник РС“, број 104/09). Унутрашња контрола инспекције обавестиће службена и трећа лица о потреби заштите података о личности и очувања тајности података, у јавном интересу и интересу Републике Србије. Законом о заштити података о личности у члану 13. уређена је обрада података о личности од стране органа власти, прописивањем да орган власти обрађује податке без пристанка лица, ако је обрада неопходна ради обављања послова из своје надлежности одређених законом у циљу остваривања интереса националне или јавне безбедности, одбране земље, спречавања, откривања, истраге и гоњења за кривична дела, економских, односно финансијских интереса државе, заштите здравља и морала, заштите права и слобода и другог јавног интереса, а у другим случајевима на основу писменог пристанка лица.

8. МОДЕЛ КОНТРОЛНЕ ЛИСТЕ ЗА ПРОВЕРУ СПРОВОЂЕЊА ЗАКОНА О ИНСПЕКЦИЈСКОМ НАДЗОРУ¹

Р. бр.	Питање	Одговор	Бодови	Напомена
1.	Да ли овлашћено лице инспекције издаје налог за инспекцијски надзор?	☐ Да	2	
		☐ Не	0	
2.	Да ли се налог за инспекцијски надзор издаје у складу са планом инспекцијског надзора (редован надзор) и потребом вршења ванредног надзора (ванредан надзор)?	☐ Да	2	
		☐ Не	0	
3.	Да ли налог за инспекцијски надзор садржи прописане елементе?	☐ Да	2	
		☐ Не	0	
		☐ Делимично	1	
4.	Да ли инспектор поступа по налогу за инспекцијски надзор?	☐ Да	2	
		☐ Не	0	
5.	Да ли, пре почетка инспекцијског надзора, инспектор прикупља податке о претходним	☐ Да	2	

¹Модел је општег и информативног карактера, намењен је употреби од стране унутрашње контроле инспекције, и прилагођава се посебним законима, организационим моделима, структурама и пословима. У складу с тим, питања су подложна променама.

*This project is financially supported by The Royal Norwegian Embassy in Belgrade
 Realizaciju projekta finansijski je podržala ambasada Kraljevine Norveške u Beogradu*

www.norveska.org.rs

	инспекцијским надзорима над надзираним субјектом и друге податке од значаја за предстојећи надзор?	☐ Не	0	
		☐ Делимично	1	
6.	Да ли инспектор прибавља по службеној дужности јавне исправе и податке из евиденција, односно регистара које воде надлежни државни органи, органи аутономне покрајине и органи јединица локалне самоуправе и други имаоци јавних овлашћења, који су неопходни за инспекцијски надзор?	☐ Да	2	
		☐ Не	0	
		☐ Делимично	1	
7.	Да ли инспектор поступа у границама налога за инспекцијски надзор, односно налогом утврђеног предмета инспекцијског надзора?	☐ Да	2	
		☐ Не	0	
8.	Да ли инспектор обавештава надзираног субјекта о предстојећем инспекцијском надзору, осим када постоје законом утврђени разлози за изостанак обавештења?	☐ Да	2	
		☐ Не	0	
		☐ Делимично	1	
9.	Да ли инспектор, на захтев подносиоца представке, обавештава подносиоце представки како је поступио са представкама, односно о исходу покренутог поступка ванредног инспекцијског надзора?	☐ Да	2	
		☐ Не	0	
10.	Ако је одговор на претходно питање потврдан, да ли инспектор обавештава подносиоца представке у прописаном року?	☐ Да	1	
		☐ Не	0	

***This project is financially supported by The Royal Norwegian Embassy in Belgrade
 Realizaciju projekta finansijski je podržala ambasada Kraljevine Norveške u Beogradu
www.norveska.org.rs***

11.	Да ли инспектор врши инспекцијски надзор над надзираним субјектом који је правно лице, предузетник или други организациони облик за обављање делатности или вршење активности, у радно време тог надзираног субјекта?	☐ Да	2	
		☐ Не	0	
		☐ Делимично	1	
12.	Да ли инспектор започиње инспекцијски надзор уручењем налога за инспекцијски надзор надзираном субјекту, односно присутном лицу, и показивањем службене легитимације?	☐ Да	2	
		☐ Не	0	
13.	Да ли инспектор у редовном инспекцијском надзору користи контролну листу за тај предмет надзора?	☐ Да	2	
		☐ Не	0	
14.	Да ли инспектор контролну листу користи у складу са законом, другим прописима и утврђеним чињеницама?	☐ Да	2	
		☐ Не	0	
		☐ Делимично	1	
15.	Да ли инспектор законито врши овлашћења ради утврђивања чињеница и на законит начин изводи доказе?	☐ Да	2	
		☐ Не	0	
		☐ Делимично	1	
16.	Да ли инспектор омогућава надзираном субјекту коришћење права загарантованих чланом 20. Закона о инспекцијском надзору?	☐ Да	3	
		☐ Не	0	

17.	Да ли инспектор, ради вршења увиђаја у стамбеном простору, прибавља изричит писани пристанак власника или корисника, односно држаоца стамбеног простора, односно усмени пристанак када је неопходно да се предузму хитне мере, односно писану наредбу надлежног суда?	☐ Да	2	
		☐ Не	0	
18.	Да ли инспектор, када у поступку одузима предмете надзираног субјекта, издаје надзираном субјекту потврду о одузетим предметима?	☐ Да	2	
		☐ Не	0	
19.	Да ли се инспектор, у оквиру својих овлашћења, законито и савесно стара о одузетим предметима?	☐ Да	2	
		☐ Не	0	
20.	Да ли инспектор доноси одлуку на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа посебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата целокупног поступка?	☐ Да	2	
		☐ Не	0	
		☐ Делимично	1	
21.	Да ли инспектор у инспекцијском надзору изриче мере које су у складу са начелом и правилима о сразмерности?	☐ Да	2	
		☐ Не	0	
		☐ Делимично	1	
22.	Да ли инспектор на записник о инспекцијском надзору налаже мере за	☐ Да	2	

***This project is financially supported by The Royal Norwegian Embassy in Belgrade
 Realizaciju projekta finansijski je podržala ambasada Kraljevine Norveške u Beogradu
www.norveska.org.rs***

	отклањање незаконитости, осим када постоје услови из члана 27. став5. Закона о инспекцијском надзору, када је потребно донети решење без одлагања?	☐ Не	0	
		☐ Делимично	1	
23.	Да ли инспектор, ако надзирани субјекат не поступи по мерама за отклањање незаконитости изреченим на записник, решењем изриче мере за отклањање незаконитости?	☐ Да	2	
		☐ Не	0	
		☐ Делимично	1	
24.	Да ли инспектор оставља примерен рок за отклањање незаконитости?	☐ Да	1	
		☐ Не	0	
25.	Да ли инспектор изриче, односно предузима посебне мере наредбе, забране и заплене у складу са законом?	☐ Да	2	
		☐ Не	0	
		☐ Делимично	1	
26.	Да ли инспектор, ако нађе да је надзирани субјекат повредио закон или други пропис чију примену надзире друга инспекција, о томе обавештава другу инспекцију, као и друге надлежне органе?	☐ Да	2	
		☐ Не	0	
		☐ Делимично	1	
27.	Да ли инспектор уважава поступање надзираног субјекта према акту о примени прописа и правну заштиту коју надзирани	☐ Да	2	
		☐ Не	0	

***This project is financially supported by The Royal Norwegian Embassy in Belgrade
 Realizaciju projekta finansijski je podržala ambasada Kraljevine Norveške u Beogradu
www.norveska.org.rs***

	субјекат ужива у том случају у складу са чланом 31. Закона о инспекцијском надзору?	☐ Делимично	1	
28.	Да ли инспектор врши инспекцијски надзор код непознатог субјекта и у случају непознатог овлашћеног лица надзираног субјекта у складу са законом?	☐ Да	2	
		☐ Не	0	
		☐ Делимично	1	
29.	Да ли инспектор спроводи посебан поступак према нерегистрованом субјекту у складу са законом?	☐ Да	3	
		☐ Не	0	
		☐ Делимично	1	
30.	Да ли инспектор сачињава записник о инспекцијском надзору у складу са законом?	☐ Да	2	
		☐ Не	0	
		☐ Делимично	1	
31.	Да ли инспектор омогућава надзираном субјекту да изјави примедбе на записник у складу са законом?	☐ Да	2	
		☐ Не	0	
32.	Да ли инспектор оцењује примедбе на записник у складу са законом?	☐ Да	2	
		☐ Не	0	
33.	Да ли је решење које инспектор доноси сачињено у складу са законом?	☐ Да	2	

***This project is financially supported by The Royal Norwegian Embassy in Belgrade
 Realizaciju projekta finansijski je podržala ambasada Kraljevine Norveške u Beogradu
www.norveska.org.rs***

		☐ Не	0	
34.	Да ли је решењем одређено да жалба на решење одлаже извршење, осим у случају из члана 39. став 4. Закона о инспекцијском надзору?	☐ Да	2	
		☐ Не	0	
		☐ Делимично	1	
35.	Да ли инспектор прати извршење решења које је донео и врши контролни инспекцијски надзор?	☐ Да	2	
		☐ Не	0	
		☐ Делимично	1	
36.	Да ли инспектор о стању извршења подноси редован месечни извештај руководиоцу?	☐ Да	1	
		☐ Не	0	
37.	Да ли инспектор нарочито и појачано прати да ли је нерегистровани субјекат поступио по изреченим мерама?	☐ Да	2	
		☐ Не	0	
		☐ Делимично	1	
38.	Да ли инспектор врши печатење објеката, простора и предмета у складу са законом?	☐ Да	2	
		☐ Не	0	
		☐ Делимично	1	

***This project is financially supported by The Royal Norwegian Embassy in Belgrade
 Realizaciju projekta finansijski je podržala ambasada Kraljevine Norveške u Beogradu
www.norveska.org.rs***

39.	Да ли инспектор, ако код надзираног субјекта открије кажњиву незаконитост, надлежном правосудном органу подноси захтев за покретање прекршајног поступка, пријаву за привредни преступ или кривичну пријаву, односно издаје прекршајни налог?	☐ Да	2	
		☐ Не	0	
40.	Да ли се инспектор, када су испуњени услови из члана 42. ст. 3. и 4. Закона о инспекцијском надзору, придржава тих одредаба којима је уређено када инспектор неће поднети захтев за покретање прекршајног поступка, односно неће издати прекршајни налог?	☐ Да	2	
		☐ Не	0	
41.	Да ли инспектор води евиденцију о инспекцијском надзору?	☐ Да	1	
		☐ Не	0	
Укупно бодова:				

Табела
за процену степена усклађености поступања са Законом о инспекцијском надзору

Степен усклађености	Број бодова
Нарочито висок	78 - 80
Висок	66 – 77
Задовољавајући	56 – 65
Низак	46 – 55
Незадовољавајући	0 – 45

This project is financially supported by The Royal Norwegian Embassy in Belgrade
Realizaciju projekta finansijski je podržala ambasada Kraljevine Norveške u Beogradu
www.norveska.org.rs

Утврђени степен усклађености: _____

*This project is financially supported by The Royal Norwegian Embassy in Belgrade
Realizaciju projekta finansijski je podržala ambasada Kraljevine Norveške u Beogradu
www.norveska.org.rs*